

2. ԿԵՆՈՒԱՆԻՆԵՐ

Օգտագործված մեթոդները ներառում են սեփական հետազոտություններ և առկա գրականության զննում:

Ուսումնասիրության տարածք

Ուսումնասիրության տարածքը ներառում է երկրաբանական ուսումնասիրության համար հասկացված 50 հա տարածք: Այստեղ գերիշխող լանդշաֆտը խոնավ լեռնային տափաստանն է՝ ներառյալ մարգագետնային հատվածները, ինչպես նաև ծառերի և թփերի առանձին հատվածները: Գետափնյա տարածքը բաղկացած է հիմնական գետի մի փոքր մնացորդից, քանի որ հիմնական գետը ներառված է ստորգետնյա խողովակի մեջ: Այդ իսկ պատճառով ավիամերձ տարածքը բավականին չոր է և որոշ չափով նման է շրջակա տափաստանային կամ մարգագետնային միջավայրերին:

Դաշտային հետազոտություններ

Դաշտային հետազոտությունն իրականացվել է 27.05.2023թ.-ին և ներառել է տարածքի թռչունների տրանսեկտային և կետային հետազոտություններ, նաև ցերեկային թիթեռների տրանսեկտային հետազոտություններ: Չնայած կենդանիների այլ խմբերով չի կատարվել հատուկ հաշվառում ստանդարտացված մեթոդաբանության օգտագործմամբ՝ սակայն գրանցվել են բոլոր այլ կենդանիները, որոնց հնարավոր է եղել դիտարկել կամ հայտնաբերել դրանց գործունեության հետքերը:

Գրականության ակնարկ

Գրականության ակնարկը ներառում է կաթնասունների, թռչունների, սողունների, երկկենցաղների, ձկների և միջատների վերաբերյալ բոլոր հնարավոր աղբյուրները՝ սկսած 1948 թվականից: Թռչունների ազգային մոնիտորինգի և Ցերեկային թիթեռների ազգային մոնիտորինգի տվյալների բազաները:

Տվյալների մշակում

Տեսակների մասին հավաքագրված տեղեկատվությունները ներկայացված են՝ հաշվի առնելով նրանց պահպանության կարգավիճակները Բնության պահպանության միջազգային միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում և Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեզոլյուցիայում: Այդ կատեգորիաներից մեկում ընդգրկված տեսակները համարվում են «առաջնահերթ տեսակներ»:

Արդյունքներ

Արդյունքները առանձնացված են կենդանիների յուրաքանչյուր խմբի համար, որոնց համար ստորև բերված բաժինները ներկայացնում են տեսակային կազմը և դրանց ընդգրկումը պահպանության ազգային կամ միջազգային ցուցակներում, ինչպես նաև առաջնահերթ տեսակների ամփոփումը՝ հաշվի առնելով տվյալների թարմությունը:

2.1 Կաթնասուններ

Ընհանուր առմամբ դիտարկվող և հարակից տարածքներում գրանցվել է կաթնասունների 21 տեսակ, որոնք պատկանում են 10 ընտանիքների և 5 կարգերի: Դրանցից 5 տեսակ ընդգրկված է Բնության պահպանության միջազգային միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, 4 տեսակ՝ Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում և 5 տեսակ՝ Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեզոլյուցիայում: Կաթնասունների գրանցումների մեծ մասը պատկանում է 1950-ական (Dahl 1954) կամ 1980-ական թվականներին (Martirosyan & Papanyan 1983): Առաջնահերթ տեսակներն են. Հայկական սպիտակատամիկ, Գայլ, Գորշ արջ, Ջրասամույր, Բեզուարյան այծ, Մուֆլոն կամ վայրի ոչխար: Առաջնահերթ տեսակների ամենավերջին գրանցումները վերաբերում են 1983 թ.: Ուսումնասիրության արդյունքներով չեն հայտնաբերվել այս տեսակներից որևէ մեկի՝ «Էն Էո Էմ (Նեյչրլ Ռիսուրս Մենեջմենթ)» ՓԲ ընկերությանը երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքով հատկացված տարածքում բնակվելու կամ այս տարածքով միգրացիայի հետքեր:

Տեսակների ամբողջական ցանկը ներկայացված է Աղյուսակ 4-ում:

34

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲՊՄՄ Կարմիր գիրք	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր գիրք	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / սղբյուր
1	Eulipotyphla	Soricidae	<i>Crocidura armenica</i>	Հայկական սպիտակատամիկ	DD / SU	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
2	Lagomorpha	Leporidae	<i>Lepus europaeus</i>	Եվրոպական նապատասկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
3	Rodentia	Dipodidae	<i>Allactaga williamsi</i>	Փոքրասիական ճագարամուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
4	Rodentia	Muridae	<i>Mus musculus</i>	Տնային մուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
5	Rodentia	Muridae	<i>Apodemus syvaticus</i>	Սովորական անտառային մուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
6	Rodentia	Cricetidae	<i>Cricetulus migratorius</i>	մոխրագույն համաստեղիկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
7	Rodentia	Cricetidae	<i>Arvicola terrestris</i>	Ջրամուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
8	Rodentia	Cricetidae	<i>Microtus arvalis</i>	Սովորական դաշտամուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
9	Rodentia	Cricetidae	<i>Microtus nivalis</i>	Ձյան դաշտամուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
10	Carnivora	Canidae	<i>Vulpes vulpes</i>	Սովորական աղվես	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային ղիտախկում
11	Carnivora	Canidae	<i>Canis lupus</i>	Գայլ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	Res6 / Դեղ 6	Martirosyan & Papanyan 1983

12	Carnivora	Canidae	<i>Canis aureus</i>	Շնագայլ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
13	Carnivora	Mustelidae	<i>Ursus arctos</i>	Գորշ աք	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեղ 6	Martirosyan & Papanyan 1983
14	Carnivora	Mustelidae	<i>Martes foina</i>	քարակաքիս	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
15	Carnivora	Mustelidae	<i>Meles meles</i>	Գորշուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
16	Carnivora	Mustelidae	<i>Mustella nivalis</i>	Աքիս	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
17	Carnivora	Mustelidae	<i>Lutra lutra</i>	Զրասամույր	NT / ՎՄ	EN / ՎՏ	Res6 / Դեղ 6	Martirosyan & Papanyan 1983
18	Artiodactyla	Suidae	<i>Sus scrofa</i>	Վայրի խոզ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
19	Artiodactyla	Cervidae	<i>Capreolus capreolus</i>	Այծյակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Martirosyan & Papanyan 1983
20	Artiodactyla	Bovidae	<i>Capra aegagrus</i>	Բեզուարյան այծ	NT / ՎՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեղ 6	Martirosyan & Papanyan 1983
21	Artiodactyla	Bovidae	<i>Ovis gmelini</i>	Մուֆրն կամ վայրի ոչխար	VU / ԽՈ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեղ 6	Aghasyan & Kalashyan 2010

NE / ՉԳ – Տեսակը գնահատված չէ

LC / ՆՄ – Ավազագույն մտահոգություն առաջացնող տեսակ

NT / ՎՄ – Վտանգվածին մոտ տեսակ

VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ

EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ

CR / ՆՄ – Կրիտիկաբաշխ վտանգված տեսակ

No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բեռնի կոնվենցիայում

Res 6 / Դեղ 6 – տեսակը գրանցված է Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ Բեզուարյան

Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի վերազնահատման նպատակով հատկացված տարածքում երկրաբանական ուսումնասիրությունները վտանգ չեն ներկայացնում կաթնասունների առաջնահերթ տեսակների համար, մասնավոր, որ ուսումնասիրության արդյունքներով չեն հայտնաբերվել այս տեսակներից որևէ մեկի՝ «Էն Էո Էո (Նեյչրո Ռիսորս Մենեջմենթ)» ՓԲ ընկերությանը երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքով հատկացված տարածքում բնակվելու կամ այս տարածքով միգրացիայի հետքեր:

2.2 Թռչուններ

Թռչունները ներկայացված են 55 տեսակով, որոնք պատկանում են 26 ընտանիքների և 11 կարգերի: Դրանցից 2 տեսակ ընդգրկված է Բնության պահպանության միջազգային միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, 10 տեսակ՝ Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում և 12 տեսակ՝ Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեզոլյուցիայում:

Թռչունների տեսակների մեծ մասը պարզապես անցնում են տարածքով սեզոնային միգրացիայի ժամանակ կամ օգտագործում են այս տարածքը որպես իրենց ավելի մեծ կերային տիրույթի մաս: Ուսումնասիրության արդյունքներով չեն հայտնաբերվել առաջնահերթ տեսակներից որևէ մեկի՝ «Էն Էո Էո (Նեյչրո Ռիսորս Մենեջմենթ)» ՓԲ ընկերությանը երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքով հատկացված տարածքում բնադրելու նշաններ կամ հետքեր: 5 տեսակ, գրանցված Բեռնի կոնվենցիային 6-րդ Հավելվածում՝ Այծկիթ *Caprimulgus europaeus*, Անտառային արտույտ *Lullula arborea*, Կապտափող սոխակ *Luscinia svecica*, Ժուլյան *Lanius collurio* և Այգու դրախտապան *Emberiza hortulana*: Տեսակների ամբողջական ցանկը ներկայացված է Աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲՊՄՄ Կարմիր զիբբ	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր զիբբ	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / աղբյուր
1	Galliformes	Phasianidae	<i>Perdix perdix</i>	Անսպատային կաքավ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
2	Accipitriformes	Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>	Լոր	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3513, 46.0254
3	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Ciconia nigra</i>	Սև արագիլ	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
4	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Pernis apivorus</i>	Կրեռակեր	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
5	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Milvus migrans</i>	Սև ցին	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
6	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Gypaetus barbatus</i>	Գանձանգ	NT / ՎՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
7	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Neophron percnopterus</i>	Գիշանգ	EN / ՎՏ	EN / ՎՏ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
8	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Gyps fulvus</i>	Սպիտակագլուխ անգղ	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
9	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Buteo buteo</i>	Մեծ ձուռակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
10	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Buteo rufinus</i>	Տափաստանային ձուռակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	Res6 / Դեգ 6	Դաշտային դիտարկում 39.3548, 46.0255
11	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Clanga pomarina</i>	Փոքր ենթաարծիվ	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
12	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Aquila chrysaetos</i>	Քարարծիվ	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022

13	Accipitriformes	Accipitridae	<i>Hieraaetus pennatus</i>	Գառաձ արծիվ	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
14	Accipitriformes	Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Մոկրական հորմակար բազն	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
15	Gruiformes	Gruidae	<i>Anthropoides virgo</i>	Գեղանի կռունկ	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
16	Columbiformes	Columbidae	<i>Columba livia</i>	Թխակապույտ աղավկի	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
17	Columbiformes	Columbidae	<i>Columba palumbus</i>	Անտառային աղավկի	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
18	Cuculiformes	Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>	Մոկրական կկու	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
19	Strigiformes	Strigidae	<i>Athene noctua</i>	Տալին բլիկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
20	Caprimulgiformes	Caprimulgidae	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Այծկիթ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
21	Apodiformes	Apodidae	<i>Apus apus</i>	Մն մանգաղաթև	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
22	Coraciiformes	Meropidae	<i>Merops apiaster</i>	Ոսկեգույն մեղկակեր	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
23	Bucerotiformes	Upupidae	<i>Upupa epops</i>	Հոպոպ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
24	Passeriformes	Alaudidae	<i>Lullula arborea</i>	Անտառային արտույտ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	Res6 / Դեգ 6	Դաշտային դիտարկում
25	Passeriformes	Alaudidae	<i>Alauda arvensis</i>	Դաշտային արտույտ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
26	Passeriformes	Hirundinidae	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	Ժայռային ծիծեռնակ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
27	Passeriformes	Hirundinidae	<i>Hirundo rustica</i>	Գյուղական ծիծեռնակ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
28	Passeriformes	Hirundinidae	<i>Delichon urbica</i>	Քաղաքային ծիծեռնակ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022

29	Passeriformes	Motacillidae	<i>Anthus trivialis</i>	Անտառային ձիաթռչնակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
30	Passeriformes	Motacillidae	<i>Motacilla cinerea</i>	Լեռնային խաղտունիկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
31	Passeriformes	Motacillidae	<i>Motacilla alba</i>	Սպիտակ խաղտունիկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
32	Passeriformes	Turdidae	<i>Turdus torquatus</i>	Սպիտակախածի կենեխ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3522, 46.0297
33	Passeriformes	Turdidae	<i>Turdus merula</i>	Մև կենեխ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
34	Passeriformes	Turdidae	<i>Turdus viscivorus</i>	Մոսնձակենեխ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
35	Passeriformes	Muscicapidae	<i>Luscinia svecica</i>	Կապտավոդ սխակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	Res6 / Դեգ 6	NatBirdMon DB 2022
36	Passeriformes	Muscicapidae	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Մևուկ կարմրատուտ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
37	Passeriformes	Muscicapidae	<i>Saxicola rubetra</i>	Մարգագետնային չքքան	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
38	Passeriformes	Muscicapidae	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Մոկորական քարաթռչնակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
39	Passeriformes	Muscicapidae	<i>Monticola saxatilis</i>	Խայտաբլետ քարակենեխ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
40	Passeriformes	Scotocercidae	<i>Cettia cetti</i>	Լայնապոչ եղեգաթռչնակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
41	Passeriformes	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus palustris</i>	Ճահճային եղեգաթռչնակ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
42	Passeriformes	Sylviidae	<i>Sylvia communis</i>	Մոխրագույն շահրիկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
43	Passeriformes	Sittidae	<i>Sitta neumayer</i>	Ժայռային փոքր սիսեղ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
44	Passeriformes	Tichodromidae	<i>Tichodroma muraria</i>	Կարմրաթև մազցող	LC / ՆՄ	VU / ԽՈ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022

45	Passeriformes	Laniidae	<i>Lanius collurio</i>	Ժուլան	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	Res6 / Դեգ 6	Դաշտային դիտարկում 39.3522, 46.0297
46	Passeriformes	Corvidae	<i>Garrulus glandarius</i>	Անտառային կաչաղակ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
47	Passeriformes	Corvidae	<i>Pica pica</i>	Սովորական կաչաղակ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
48	Passeriformes	Corvidae	<i>Corvus corax</i>	Սև ագռավ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
49	Passeriformes	Passeridae	<i>Petronia petronia</i>	Ժայռային ճնդուկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
50	Passeriformes	Fringillidae	<i>Linaria cannabina</i>	Կանեփնուկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
51	Passeriformes	Fringillidae	<i>Linaria flavirostris</i>	Լեռնային վշապարեկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatBirdMon DB 2022
52	Passeriformes	Fringillidae	<i>Carpodacus erythrinus</i>	Սովորական ոսպնու	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
53	Passeriformes	Emberizidae	<i>Emberiza cia</i>	Լեռնային դրախտապան	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
54	Passeriformes	Emberizidae	<i>Emberiza hortulana</i>	Այգու դրախտապան	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	Res6 / Դեգ 6	Դաշտային դիտարկում 39.3513, 46.0254
55	Passeriformes	Emberizidae	<i>Emberiza melanocephala</i>	Մսագլուխ դրախտապան	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում

NE / ԶԳ – Տեսակը գնահատված չէ

LC / ՆՄ – Նվազագույն մտահոգություն առաջացնող տեսակ

NT / ՎՄ – Վտանգվածին մոտ տեսակ

VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ

EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ

CR / ՆՄ – Կրիտիկապես վտանգված տեսակ

No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բեռնի կոնվենցիայում

Res 6 / Դեգ 6 – տեսակը գրանցված է Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ Դեղումնացիայում

Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի վերագնահատման նպատակով հատկացված տարածքում երկրաբանական ուսումնասիրությունները վտանգ չեն ներկայացնի բնադրող թռչունների առաջնահերթ տեսակների համար, եթե կատարվեն բնադրման շրջանից դուրս (այսինքն՝ բացառելով մայիսի 10-ից մինչև հունիսի 10-ը ընկած ժամանակահատվածը):

Իսկ մնացած առաջնահերթ տեսակների թվում չկան այնպիսի թռչուններ, որոնք բնակվում են տարածքում, և մնացած բոլոր առաջնահերթ տեսակները պարզապես անցնում են տարածքով սեզոնային միգրացիայի ժամանակ, կամ այս տարածքն օգտագործում են որպես իրենց ավելի մեծ կերային տիրույթի մաս:

Հետագայում, ցանկալի է սեզոնային ուսումնասիրություններ կատարել, առավել ճշգրիտ եզրակացությունների համար:

Նկար 43. Saxicola rubetra

Նկար 44. Turdus torquatus

Նկար 45. *Lanius collurio*

Նկար 46. *Emberiza hortulana*

2.3 Սորուններ

Սորունները ներկայացված են 9 տեսակով, որոնք պատկանում են 6 ընտանիքի և 1 կարգի: Նրանցից 1 տեսակ ընդգրկված է Բնության պահպանության միջազգային միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, 1 տեսակ՝ Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում և 1 տեսակ՝ Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեզոլյուցիայում: Ռաուանափրության արդյունքներով չեն հայտնաբերվել այս տեսակներից որևէ մեկի՝ «Էն Էո Էմ (Նեյլոյ Ռիսորս Մենեջմենթ)» ՓԲ ընկերությանը երկրաբանական ռաուանափրության իրավունքով հատկացված տարածքում բնակվելու կամ այս տարածքով միգրացիայի նշաններ կամ հետքեր: Տեսակների ամբողջական ցանկը ներկայացված է Աղյուսակ 6-ում:

Աղյուսակ 6

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲԴՄՄ Կարմիր գիրք	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր գիրք	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / աղբյուր
1	Squamata	Agamidae	Laudakia caucasia	Կովկասյան լեռնային ագամա	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
2	Squamata	Colubridae	Hemorrhois ravergieri	Խայտադղետ սահնոծ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
3	Squamata	Lacertidae	Lacerta media	Միջին մողես	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
4	Squamata	Lacertidae	Darevskia raddei	Դարդեի ժայռային մողես	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
5	Squamata	Scincidae	Ablepharus bivittatus	գծավոր մերկաչք	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
6	Squamata	Colubridae	Coronella austriaca	Սովորական պղնձոձ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
7	Squamata	Colubridae	Elaphe sauromates	Պալլասի մազցող սահնոծ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Arakelyan et al. 2011
8	Squamata	Colubridae	Natrix natrix	Սովորական լորտու	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	Res6 / Դեգ 6	Arakelyan et al. 2011
9	Squamata	Viperidae	Vipera eriwanensis	Հայկական լեռնատափաստային իծ	VU / ԽՈ	VU / ԽՈ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3535, 46.0300

NE / ՉԳ – Տեսակը գնահատված չէ
 LC / ՆՄ – Նվազագույն մտահոգություն ներշնչող տեսակ
 NT / ՎՄ – Վտանգվածին մոտ տեսակ
 VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ
 EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ
 CR / ՆՄ – Կրիտիկապես վտանգված տեսակ
 No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բեռնի կոնվենցիայում
 Res 6 / Բեգ 6 – տեսակը գրանցված է Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ Բեգոյուցիայում

Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի վերագնահատման
 նպատակով հատկացված տարածքում երկրաբանական ուսումնասիրությունները
 վտանգ չեն ներկայացնի սողունների համար:

2.4 Երկկենցաղներ

Երկկենցաղները ներկայացված են 3 տեսակով, որոնք պատկանում են 2
 ընտանիքի և 1 կարգի: Նրանց թվում չկան Բնության պահպանության միջազգային
 միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում
 կամ Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեգոյուցիայում ընդգրկված տեսակներ: Տեսակների
 ամբողջական ցանկը ներկայացված է Աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲՊՄՄ	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր գիրք	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / աղբյուր
1	Anura	Bufonidae	<i>Pseudepipalea viridis</i>	կանաչ դրոշ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Stepanyan 2014
2	Anura	Ranidae	<i>Rana macrocnemis</i>	Փոքրասիական գորտ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Stepanyan 2014
3	Anura	Ranidae	<i>Pelophylax ridibundus</i>	Լճագորտ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Stepanyan 2014

NE / ԶԳ – Տեսակը գնահատված չէ

LC / ՆՄ – Նվազագույն մտահոգություն ներշնչող տեսակ

NT / ՎՄ – Վտանգվածի մոտ տեսակ

VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ

EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ

CR / ՆՄ – Կրիտիկապես վտանգված տեսակ

No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բեռնի կոնվենցիայում

Res 6 / Բեգ 6 – տեսակը գրանցված է Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ Ռեզոլյուցիայում

2.5 Ձկներ

Ձկներն ընդհանրապես ներկայացված չեն ուսումնասիրվող տարածքում, սակայն դրանք ներկայացված են գետի ստորին հոսանքում, որտեղ դրանք ներկայացված են 10 տեսակներով, որոնք պատկանում են 3 ընտանիքների և 2 կարգերի: Դրանց թվում չկան Բնության պահպանության միջազգային միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում և Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեզոլյուցիայում ընդգրկված տեսակներ:

Տեսակների ամբողջական ցանկը ներկայացված է Աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲԳՄՄ Կարմիր գիրք	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր գիրք	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / աղբյուր
1	Salmoniformes	Salmonidae	Oncorhynchus mykiss	Ծիածնախալս ֆորել, Ծիածնախալս ֆորել	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
2	Salmoniformes	Salmonidae	Salmo trutta m. fario	Կարմախալս	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
3	Cypriniformes	Nemacheilidae	Oxynoemacheilus brandtii	Կուրի լերկաձուկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
4	Cypriniformes	Cyprinidae	Carassius gibelio	Արծաթախալ կարաս	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
5	Cypriniformes	Cyprinidae	Capoeta capoeta	Կուրի կողակ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
6	Cypriniformes	Cyprinidae	Barbus cyri	Կուրի բերաձուկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
7	Cypriniformes	Cyprinidae	Gtenopharmyngodon idella	Սպիտակ ամուր	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
8	Cypriniformes	Cyprinidae	Pseudorasbora parva	Ամուրյան նրբաձուկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021

9	Cypriniformes	Cyprinidae	Alburnoides eichwaldii	Արևելյան տառեխիկ, Արևելյան պրագաշարժ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021
10	Cypriniformes	Cyprinidae	Alburnus filippii	Կուրի սպիտակաձուկ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Pipoyan 2021

NE / ՉԳ – Տեսակը գնահատված չէ

LC / ՆՄ – Նվազագույն մտահոգություն առաջացնող տեսակ

NT / ՎՄ – Վտանգվածի մոտ տեսակ

VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ

EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ

CR / ՆՄ – Կրիտիկապես վտանգված տեսակ

No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բեռնի կոնվենցիայում

Res 6 / Դեգ 6 – տեսակը գրանցված է Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ Րեզոլյուցիայում

Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի վերագնահատման նպատակով հասկացված տարածքում երկրաբանական ուսումնասիրությունները վտանգ չեն ներկայացնի ձկների տեսակների համար, որոնք ապրում են ստորին հոսանքում:

2.6 Միջատներ

Միջատները լավ ներկայացված չեն գրականության մեջ և ազգային տվյալների բազաներում: Բզեզների մասին որոշ տվյալներ կան գրականության մեջ, մինչդեռ ցերեկային թիթեռների մասին տվյալները արևա են Ազգային Թիթեռների մոնիտորինգի տվյալների բազայում: Հետևաբար, որոշ վերապահումներով կարելի է փաստել, որ միջատների մեջ հանդիպում են 59 տեսակ, որոնք պատկանում են 7 ընտանիքների և 2 կարգերի: Դրանց թվում չկան Բնության պահպանության միջազգային միության (IUCN) Կարմիր ցուցակում, Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում, Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ ռեզոլյուցիայում ընդգրկված տեսակներ:

Տեսակների ամբողջական ցանկը ներկայացված է Աղյուսակներ 9-ում և 10-ում:

Աղյուսակ 9

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲՊՄՄ	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր գիրք	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / աղբյուր
1	Coleoptera	Cerambycidae	Cortodera umbripennis		NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Plavilshikov 1948
2	Coleoptera	Cerambycidae	Dorcadion scabricolle	Սկաբրիկոլեն երկաթաբեղիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Plavilshikov 1948
3	Coleoptera	Cerambycidae	Dorcadion seminudum	Կիսամերկ երկաթաբեղիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Plavilshikov 1948
4	Coleoptera	Cerambycidae	Dorcadion dimidiatum	Դիմիդիաթում երկաթաբեղիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Plavilshikov 1948
5	Coleoptera	Cerambycidae	Dorcadion bistriatum	Երկգիծ երկաթաբեղիկ	NE / ԶԳ	EN / ՎՏ	No / Ոչ	Plavilshikov 1948
6	Coleoptera	Cerambycidae	Mallosia scovitzi	Սկովիչի երկաթաբեղիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Plavilshikov 1948
7	Coleoptera	Carabidae	Carabus cribratus	Գնայուկ կրիբրատուս	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Yablokov-Khnzoryan 1976
8	Coleoptera	Carabidae	Carabus calleyi	Գնայուկ կելեյի	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Yablokov-Khnzoryan 1976
9	Coleoptera	Carabidae	Cicindella campestris		NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Yablokov-Khnzoryan 1976

NE / ԶԳ – Տեսակը գնահատված չէ

LC / ՆՄ – Նվազագույն մտահոգություն առաջացնող տեսակ

NT / ՎՄ – Վտանգվածին մոտ տեսակ

VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ

EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ

CR / ՆՄ – Կրիտիկական վտանգված տեսակ
 No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բեռնի կոնվենցիայում
 Res 6 / Դեզ 6 – տեսակը գրանցված է Բեռնի կոնվենցիայի 6-րդ Դեզոյուցիայում

Աղյուսակ 10

No	Order / կարգ	Family / ընտանիք	Species Lat / Տեսակ լատիներեն	Species Arm / Տեսակ հայերեն	Status in IUCN Red List / ԲԴՄՄ Կարմիր գիրք	Status in Red Book of AM / ՀՀ Կարմիր գիրք	Presence in Bern Convention / Բեռնի կոնվենցիայում	Reference / աղբյուր
1	Lepidoptera	Hesperiidae	Erynnis tages	Թագեն հաստազլխիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
2	Lepidoptera	Hesperiidae	Carcharodus alceae	Ալցեա հաստազլխիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3525, 46.0256
3	Lepidoptera	Hesperiidae	Pyrgus sidae	Սիդա հաստազլխիկ	NE / ԶԳ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
4	Lepidoptera	Hesperiidae	Thymelicus lineola	Գծիկավոր հաստազլխիկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3525, 46.0256
5	Lepidoptera	Hesperiidae	Thymelicus sylvestris	Անտառային հաստազլխիկ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3525, 46.0256
6	Lepidoptera	Papilionidae	Parnassius apollo	Ապոլոն	LC / ՆՄ	VU	No / Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
7	Lepidoptera	Papilionidae	Papilio machaon	Մաքսոն	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
8	Lepidoptera	Pieridae	Pontia edusa	Էդուսա սպիտակաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
9	Lepidoptera	Pieridae	Pieris pseudorapae	Պսեվդոռապա սպիտակաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում

10	Lepidoptera	Pieridae	Pieris brassicae	Կաղամբաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	Դաշտային դիտարկում
11	Lepidoptera	Pieridae	Colias alfacariensis	Հարավային դեղնաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	Դաշտային դիտարկում
12	Lepidoptera	Pieridae	Colias crocea	Կրոցեա դեղնաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	Դաշտային դիտարկում
13	Lepidoptera	Lycanidae	Lycena phlaeas	Ֆլեաս կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	Դաշտային դիտարկում
14	Lepidoptera	Lycanidae	Lycena virgaurea	Կրակոտ կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
15	Lepidoptera	Lycanidae	Lycena candens	Կանդենս կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
16	Lepidoptera	Lycanidae	Lycena alciphron	Ալցիֆրոն կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
17	Lepidoptera	Lycanidae	Lycena thersamon	Թերզամոն կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	Դաշտային դիտարկում
18	Lepidoptera	Lycanidae	Cupido minima	Փոքր կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
19	Lepidoptera	Lycanidae	Cupido osiris	Օսիրի կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
20	Lepidoptera	Lycanidae	Pseudophilotes vicrama	Վիկրամա կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
21	Lepidoptera	Lycanidae	Glaucopsyche alexis	Ալեքսիս կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
22	Lepidoptera	Lycanidae	Plebeius argus	Արգուս կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022
23	Lepidoptera	Lycanidae	Aricia agestis	Ագեսթիս կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	Դաշտային դիտարկում
24	Lepidoptera	Lycanidae	Aricia anteros	Անթերոս կապտաթիթեռ	LC/ՆՄ	NE/2Գ	No/Ոչ	NatButterfly Mon DB 2022

25	Lepidoptera	Lycanidae	Cyaniris bellis	Բելլիս կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
26	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus coelestina	Երկնային կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3531, 46.0298
27	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus bellargus	Բելարգուս կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3531, 46.0298
28	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus corydonius	Կորիդոնիուս կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
29	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus daphnis	Դաֆնիս կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
30	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus icarus	Իկար կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
31	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus amandus	Ամանդա կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
32	Lepidoptera	Lycanidae	Polyommatus thersites	Թերզիթ կապտաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
33	Lepidoptera	Lycanidae	Lasiommata megera	Մեգերա	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
34	Lepidoptera	Lycanidae	Lasiommata maera	Մերա սաթիր	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
35	Lepidoptera	Lycanidae	Melanargia russiae	Ռուսական բազմակն	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
36	Lepidoptera	Lycanidae	Coenonympha pamphilus	Դամֆիլուս	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
37	Lepidoptera	Lycanidae	Coenonympha leander	Լեանդեր	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
38	Lepidoptera	Lycanidae	Erebia medusa	Մեդուզա	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
39	Lepidoptera	Lycanidae	Hyponephele lycaon	Լիկաոն	LC / ՆՄ	NE / ՉԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022

40	Lepidoptera	Lycanidae	Maniola jurtina	Յուրթինա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
41	Lepidoptera	Lycanidae	Arethusa arethusa	Արեթուսա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
42	Lepidoptera	Nymphalidae	Chazara briseis	Բրիզելիս	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
43	Lepidoptera	Nymphalidae	Vanessa atalanta	Ադմիրալ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3531, 46.0298
44	Lepidoptera	Nymphalidae	Vanessa cardui	Կրաստուկի վանեսա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
45	Lepidoptera	Nymphalidae	Aglaia urticae	Եղնջաթիթեռ	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
46	Lepidoptera	Nymphalidae	Issoria lathonia	Լաթոնիա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
47	Lepidoptera	Nymphalidae	Brenthis hecate	Հեկաթա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	NatButterflyMon DB 2022
48	Lepidoptera	Nymphalidae	Euphydryas aurinia	Աուրինիա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
49	Lepidoptera	Nymphalidae	Melitaea didyma	Դիդիմա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում
50	Lepidoptera	Nymphalidae	Melitaea cinxia	Յինսիա	LC / ՆՄ	NE / ԶԳ	No / Ոչ	Դաշտային դիտարկում 39.3523, 46.0266

NE / ԶԳ – Տեսակը գնահատված չէ

LC / ՆՄ – Նվազագույն մտահոգություն առաջացնող տեսակ

NT / ՎՄ – Վտանգվածին մոտ տեսակ

VU / ՆՄ – Խոցելի մոտ տեսակ

EN / ՆՄ – Վտանգված տեսակ

CR / ՆՄ – Կրիտիկապես վտանգված տեսակ

No / Ոչ – տեսակը գրանցված չէ Բենի կոնվենցիայում

Res 6 / Դեգ 6 – տեսակը գրանցված է Բենի կոնվենցիայի 6-րդ Դեգրուցիայում

Դաստակերտի պրինձ-մոլիբդենային հանքավայրի վերագնահատման նպատակով հատկացված տարածքում երկրաբանական ուսումնասիրությունները վտանգ չեն ներկայացնի միջատների առաջնահերթ տեսակների համար:

«Էն Էռ Էմ (Նեյչրլ Ռիսորս Մենեջմենթ)» ՓԲ ընկերությանը երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքով
հատկացված տարածքում կենսաբազմազանության ուսումնասիրություն

Նկար 47. *Lasiommata maera*

Նկար 48. *Arethusana arethusana*

Նկար 49. *Polyommatus coelestina*

Նկար 50. *Polyommatus icarus*

Գրականություն

No	Short Name / կարճ անվանումը	Full Reference / լրիվ անվանումը
1	Adamian & Klem	Adamian MS & D Klem. 1999. Handbook of the Birds of Armenia. American University of Armenia, USA.
2	Aghasyan & Kalashyan 2010	Aghasyan A & M Kalashyan (eds). 2010. The Red Book of Animals of the Republic of Armenia. Zangak, Yerevan.
3	Dahl 1953	Dahl SK. 1953. [Essay on vertebrate fauna of Bargushat and Meghri Mountain Ranges. Zoological Digest Yerevan] 8: 5–65. [In Russian]
4	Dahl 1954	Dahl SK. 1954. [Fauna of the Armenian SSR. Vertebrates.] USSR Academy of Sciences Press, Yerevan. [In Russian]
5	Lyaister & Sosnin 1942	Lyaister AF & GV Sosnin. 1942. [Materials on ornithofauna of the Armenian SSR] (Ornis Armeniaca). ARMFAN, Yerevan. [In Russian]
6	Movsesyan & Ayrumyan 1987	Movsesyan SO & KA Ayrumyan (eds). 1987. [Red Data Book of Armenia]. Armenian Academy of Sciences, Yerevan. [In Russian]
7	Stepanyan 2014	Ilona Stepanyan. "Current protection status of Armenian amphibians and elaboration of measures of their conservation including public awareness rising" Rufford 2014
8	Martirosyan & Papanyan 1983	Martirosyan B. A., Papanyan S. B.. Wild Mammals of Armenia. Yerevan 1983 [In Armenian]
9	Arakelyan et al. 2011	Marine S. Arakelyan, Felix D. Danielyan, Claudia Corti, Roberto Sindaco, and Alan E. Leviton, Herpetofauna of Armenia and Nagorno-Karabakh, Society for the study of amphybians and reptiles, 2011
10	Pipoyan 2021	Pipoyan S. 2021. Field guied of fish species of Armenia. Antares, Yerevan 2021 [In Armenian]
11	Plavilshikov 1948	Plavilshikov N.N. 1948. Qualifier to Longhorn beetles of Armenia. Yerevan: Publishing house of the Academy of Sciences of ASSR. [In Russian]
12	Yablokov-Khnzoryan 1976	Фауна Армянской ССР. Насекомые жесткокрылые. Жужелицы (Carabidae), часть 1 // Ереван, Изд. АН АрмССР. 1976. 295 с.
13	NatButterflyMon DB 2022	Butterfly Conservation Armenia. 2022. Database of National Butterfly Monitoring. BirdLinks Armenia NGO.
14	NatBirdMon DB 2022	BirdLinks Armenia. 2022. Database of National Bird Monitoring. BirdLinks Armenia NGO.

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի երկրաբանական ուսումնասիրությունների համար նախատեսված տարածքում հայտնաբերվել է 275 տեսակ բարձրակարգ բույս,
- Բուսականությունը հիմնականում լեռնատափաստանային է: Արտահայտված են նաև մարգագետնատափաստանները, մարգագետինները, ինչպես նաև գետամերձ բուսականությունը: Տարածքում տեղ-տեղ արտահայտված է թփուտային, ժայռային և քարացրոնային բուսականությունը,
- Գերակշռում են Բարդաձաղկավորների, Հացազգիների, Վարդազգիների, Շրթնաձաղկավորների, Լոբազգիների, Խաչաձաղկավորների և այլ ընտանիքների պատկանող տեսակները,
- Բուսատեսակների հիմնական կենսաձևերը բազմամյա, այնուհետև միամյա խոտաբույսերն են,
- Չնայած ծառերի և թփերի տեսակների մեծ քանակին (համապատասխանաբար 10 և 12 տեսակ), հանքի տարածքում դրանք մեծ կենսազանգված չեն կազմում, հանդիպելով միայն փոքր պուրակներում, թփուտներում և գետակի երկարությամբ,
- Դաստակերտի ուսումնասիրված տարածքում բացակայում են հազվագյուտ էկոհամակարգերը,
- Ուսումնասիրված տարածքի տեսակների մեջ առանձնահատուկ պահպանության կարիք ունեցող, վտանգված, խոցելի, անհետացման եզրին գտնվող և ՀՀ Բույսերի կարմիր գրքում կամ ԲՊՄՄ (Բնության Պահպանության Միջազգային Միություն) կարմիր ցուցակում գրանցված բույսերի տեսակները բացակայում են:
- Ուսումնասիրված տարածքի տեսակների մեջ հայտնաբերվել է ՀՀ տարածքում լայնորեն տարածված միջսառցադաշտային մեկ ռելիկտային տեսակ (Շյուղախոտ վալլիսյան),
- Ուսումնասիրված տարածքում հայտնաբերվել են Հայաստանի և Կովկասի մեկական էնդեմիկ տեսակներ (Տիվարսակ աջարական, Բարակոտնուկ Ալբովի),
- Օգտակար բույսերը տարածքում թե տեսակների քանակով, թե կենսազանգվածով բավականին աղքատ են և բնակչության համար հետաքրքրություն չեն ներկայացնում,
- Հանքի շահագործվող տարածքում սահմանափակ քանակով ներկայացված են մոլախոտային մի շարք բուսատեսակներ,

✓ Բուսականության վիճակը ուսումնասիրվող տարածքի և դրանց շրջակա գոտիներում հիմնականում բավարար է, որոշ էռոզիոն պրոցեսներ են նկատվում երկրաբանական ուսումնասիրության համար հատկացված տարածքում:

✓ Նշված հատվածներում հանքի տարածքի հետախուզման համար ֆլորայի և բուսականության առումով որևէ առարկություն չկա:

✓ Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի վերագնահատման նպատակով հատկացված տարածքում երկրաբանական ուսումնասիրությունները վտանգ չեն ներկայացնի կենդանական աշխարհի վտանգված և ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված ներկայացուցիչների համար:

Փորձագետներ.

կ.գ.դ. Իվան Գաբրիելյան

կ.գ.թ. Կարեն Աղաբաբյան